

Personalia

De humanitate Michaelis ab Albrecht nonagenarii

Sexaginta anni sunt – quis credere possit? – ex quo tempore ego primum Michaelem nostrum, qui nunc nonagenarium se clamat, Tubingae in Seminario classico uidi. Diu Latinis studiis incubueram, scriptores ueteres uolueram, audieram uiros doctos, qui linguam Romanorum et didicerant et docebant, sed nullum antea tam mirum doctorem uideram. Non dico de doctrina immensa, qua alii si non aequi, at certe similes erant; sed in Michaele nostro lingua ipsa, quasi de miro partu noua manifestam se praebebat. Quid igitur? Non equidem ausim Michaelem inter eos numerare qui a matre ipsa sermonem Romanum una cum lacte suxerint (aut, ut etiam audacius dicam, uberibus lupae Romuli labra admouerint) – fuerunt, fuerunt illa uere aurea tempora, quibus adulescentes sine Donato aut ullo grammatico ex ipso usu ac communi commercio linguam sibi arripuerunt. Sed secunda quaedam quasi argentea aetas secuta est, qua uiri docti (nec puellas secluserim) non quidem magistris grammaticis omnino caruerint, sed adhibitis illis linguam tamen quasi uiuam in communi conuersatione pro paterna habuerunt. Inter hos tulit olim Tubinga docta sua lumina ut Reuchlinium, Melanchtonem, Bebelium, quorum ars ac facultas quasi altera natura longe distabat ab aereo nostro saeculo, quo in libris uolutamur ac paene suffocamur.

Ex illa igitur aetate tamquam caelesti aliqua scala descendisse in hanc nostram uidebatur mihi Michael, parum similis istis nostris doctoribus, qui ingenio diffisi ex artibus et litteris pendunt. Quos ut irrideret aliquando Michael dixit: Credite mihi, homo non est litteraria bestia, sed simiae similis, minus legendi quam imitandi studiosa. Michaele duce igitur non solum quasi nouis oculis tum in scripta uetera inquirebamus, sed ea quoque discebamus, quae Reuchliniis illis notissima fuerunt, nostris magistris parum digna cognitu uidentur. Ea autem fuit ars maxima poetandi siue uersus scribendi, in qua Michael poeta ipse sic excellebat, quasi de Heliconis fonte bibisset. Qui tamen non dedignabatur foetus nostros poeticos, si quos effuderamus, excipere manibus, lauare, calefacere, in iustiore formam admotis digitis redigere. Hinc conando et errando, ut nunc aiunt, certissima nobis scientia poeticae artis enata est, quae ex miris legibus ac regulis oriri non potuit. Etiam nunc quotienscumque uersum aliquem elucubro, ante oculos uidentur uersari Michaelis magistri uultus amici, qui de longis et breuibus, de caesuris et pontibus, benignissime iudicat.

Quem igitur, si longe memoriam repeto, potius hominem humanissimum dicam quam Michaelem nostrum?

VALAHFRIDUS